

Miejsce chętnie odwiedzane przez przedszkola i szkoły.

Lekcje w sadzie

Powstał przed rokiem Rodzinny Sad Miejski, który został stworzony przez Tyski Zakład Usług Komunalnych wspólnie z mieszkańcami, spełnia swoją rolę i realizuje misję, dla której m.in. został wymyślony. Jak utrzymują pracownicy TZUK, miejsce jest obecnie chętnie odwiedzane przez przedszkola i szkoły.

Sad pełni funkcję przestrzeni edukacyjnej i rekreacyjnej. Najmłodszy poznają tam przyrodę, uczą się i spędzają czas na wspólnej zabawie.

Przykładem takich działań są zajęcia realizowane w ramach projektu „Eko-Rok” w Przedszkolu SportArt P3. Podczas lekcji języka angielskiego dzieci wcieliły się

w rolę małych ogrodników. Wspólnie siały nasiona i poznawały angielskie słownictwo związane z ogrodem i przyrodą, w tym: „seed”, „soil”, „water” i „sun”.

Jak zaznaczono, zajęciom towarzyszyły radość, praktyczne działanie i nauka poprzez doświadczenie. Teraz dzieci będą obserwować wzrost zasianych roślin. **MN**

Wielka gala już 21 kwietnia.

Czeki w operze

We wtorkowe popołudnie, 21 kwietnia od godz. 16.30 w bytomskiej Operze Śląskiej odbędzie się gala najbardziej prestiżowych nagród skupiających się na ekologii i ochronie środowiska – „Zielone Czeki 2026”.

Jak podkreśla prezes Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki

Wodnej w Katowicach Mateusz Pindel: – Przed nami ostatnie odliczanie do gali i momentu, w którym uhonorujemy tych, którzy inspirowali innych do działania na rzecz natury i pozytywnie zmieniają województwo śląskie.

W tym roku do Funduszu napłynęła rekordowa liczba stu wniosków, spośród któ-

rych wyłoniono laureatów w sześciu prestiżowych kategoriach oraz przyznano Nagrodę Specjalną. Beneficjentów „Zielonych Czeków 2026” i zdobywców statuetek dla tych, którzy z pasją i zaangażowaniem realizują swoją ekologiczną misję, poznamy we wtorek w Operze Śląskiej w Bytomiu. **RN**

Ekologiczne pomysły w cenie.

Czas na zielone projekty

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach ogłosił nabór wniosków na realizację przedsięwzięć informacyjno-edukacyjnych w województwie śląskim. To propozycja skierowana do organizacji i instytucji, które chcą aktywnie działać na rzecz środowiska, jednocześnie angażując mieszkańców i podnosząc poziom wiedzy ekologicznej w swoich społecznościach.

Celem konkursu jest przede wszystkim zwiększenie świadomości ekologicznej oraz promowanie postaw prośrodowiskowych poprzez różnorodne działania edukacyjne i informacyjne. Wśród wspieranych tematów znalazły się m.in. poprawa jakości powietrza i transformacja energetyczna, ochrona wód i gospodarka wodna, gospodarka o obiegu zamkniętym i właściwe zarządzanie odpadami, a także ochrona bioróżnorodności, adaptacja do zmian klimatu czy rozwój rolnictwa ekologicznego. Istotnym elementem projektów ma być również innowacyjność oraz upowszechnianie dobrych praktyk.

O dofinansowanie mogą ubiegać się podmioty działające non-profit na terenie województwa śląskiego, w tym stowarzyszenia, fundacje, koła gospodyń wiejskich oraz samorządowe instytucje kultury. Warunkiem jest, aby ich działalność statutowa obejmowała zagadnienia związane z ochroną środowiska lub edukacją ekologiczną.

Wsparcie finansowe może wynieść do 80 procent kosztów kwalifikowanych projektu, jednak nie więcej niż 10 tysięcy złotych. Jednocześnie wymagany jest co najmniej 20-procentowy wkład własny, a całkowity koszt zadania nie może być niższy niż 12.500 zł. Każdy podmiot może złożyć

maksymalnie trzy wnioski, pod warunkiem, że będą one dotyczyły odrębnych koncepcji, lokalizacji oraz terminów realizacji.

Nabór wniosków potrwa do 8 maja 2026 roku. Projekty będzie można realizować w okresie od 9 maja do 30 października 2026 roku, przy czym pierwsze wydarzenia nie mogą rozpocząć się wcześniej niż 13 czerwca. Jednym z kluczowych wymogów jest osiągnięcie efektu w postaci zwiększenia świadomości ekologicznej wśród co najmniej 200 uczestników działań.

Organizatorzy zachęcają do przygotowania warsztatów, festynów ekologicznych, wydarzeń edukacyjnych czy akcji społecznych, które w atrakcyjny sposób przybliżą mieszkańcom wyzwania związane z ochroną środowiska i pokażą, jak codzienne wybory wpływają na kondycję naszej planety. **NS**

Tajemnicze odgłosy znowu słyhać nad paprocańskimi stawami.

„Bagienny potwór” powrócił

Wiosną ubiegłego roku informowaliśmy o tajemniczych dźwiękach wydobywających się z trzcin otaczających paprocańskie stawy oraz okoliczne tereny podmokłe. Odgłosy zaciekawiły mieszkańców, którzy zaczęli tworzyć miejską legendę o bagiennym potworze. Potwór... powrócił!

Bąk często zlewa się z otoczeniem, więc trudno go sfotografować. Być może gdzieś w tych paprocańskich trzcinach jest...

Odgłos przypominający dźwięk, który wydobywa się podczas dmuchania w szyjkę pustej, szklanej butelki, co jakiś czas rozchodzi się po taflę wody, w głąb lasu. Słychać go czasem nawet w okolicy pola golfowego. W ubiegłym roku mieszkańcy snuli teorie: dźwięki z budowy przystani żeglarskiej, odwiertów ze stacji uzdatniania wody, z przepompowni czy odgłosy dużych, dzikich zwierząt.

Z uwagi na to, że dźwięk zmieniał swoją lokalizację, postanowiliśmy przede wszystkim sprawdzić teorię dotyczącą dzikich zwierząt. Odpowiedź znaleźliśmy w nadleśnictwie Kobiór. – Żadne duże ssaki, które mogłyby wydawać z siebie głośne odgłosy, nie prowadzą w tym okresie tego

typu aktywności. Jest to natomiast okres godowy ptaków. Opisujący dźwięk mogą wydawać ptaki z rodziny czaplowatych, takie jak ślepowron, bąk czy bączek – usłyszeliśmy. Po sprawdzeniu w internecie dźwięków, jakie wydają zasugerowane gatunki ptaków, znaleźliśmy odpowiedź – to bąk z rodziny czaplowatych.

Zamieszkuje on głównie północną i środkową część Europy oraz Afrykę Południową. W Polsce najliczniej występuje w dolinie Biebrzy i Baryczy, w strefie pojezierzy oraz na Polesiu Lubelskim. To średniej wielkości ptak wędrowny, wielkości znanej nam ze stawów paprocańskich czapli siwej. Bąk ma ubarwienie ochronne i wygląda jak... trzcina na wyrosniętych nogach. Kiedy czuje

się zaniepokojony, unosi szyję pionowo ku górze i zlewa się z otoczeniem. Poluje głównie w nocy na ryby, płazy i wodne bezkręgowce. Większość czasu spędza w szuwarach. Jeśli się przemieszcza, lata nisko nad taflą wody. Gatunek jest objęty ścisłą ochroną.

Stawy paprocańskie wchodziły do składu użytku ekolo-

gicznego wraz z okolicznymi bagnami i podmokłymi łąkami. Rosną tam rzadkie gatunki roślin bagiennych i wodnych. Obszar ten jest ważnym obszarem lęgowym i żerowiskowym ptaków wodno-błotnych, licznych płazów, a także tarliskiem niektórych gatunków ryb.

PIOTR PODSIADŁY

KOLUMNA DOFINANSOWANA ZE ŚRODKÓW

WFOŚiGW
w KATOWICACH

Za treści zawarte w publikacji dofinansowanej ze środków WFOŚiGW w Katowicach odpowiedzialność ponosi Redakcja.